

ΑΙ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΕΝ ΗΜΕΔΑΠΗ, ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΚΗΡΥΤΤΟΥΣΗΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΝ

ὑπὸ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Θ. ΡΑΜΜΟΥ
Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ι. Γενικαὶ παρατηρήσεις

§ 1

Α/ Ὡς πᾶσα ἀπόφασις ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου, οὕτω καὶ ἡ κηρύττουσα τὴν ἀπαγόρευσιν ἔχει ὠρισμένας συνεπείας ἐν πρώτοις εἰς τὴν Χώραν, εἰς ἣν ἐξεδόθη καὶ ἐν ὀνόματι ἧς δικαιοδοτεῖ τὸ ἐκδὸν αὐτὴν δικαστήριον καὶ συμφῶνως πρὸς τὸ δίκαιον (οὐσιαστικὸν καὶ δικονομικὸν) τῆς Χώρας ταύτης. Τὸ ἐξεταστέον ἐν προκειμένῳ ζήτημα εἶναι ἐὰν αἱ αὐταὶ ἢ ἐνδεχομένως καὶ ἄλλαι συνέπειαι παράγονται καὶ ὑπὸ τίνας προϋποθέσεις ἐν ἡμεδαπῇ. Τὸ ζήτημα γεννᾶται οὐ μόνον ὅταν ὁ τεθεὶς ὑπὸ ἀπαγόρευσιν εἶναι ἡμεδαπός, ἀλλὰ καὶ ὅταν εἶναι ἀλλοδαπός, διότι καὶ περιουσίαν δύνανται νὰ κέκτηνται ἀμφοτέρω ἐν ἡμεδαπῇ καὶ διάφοροι ἄλλαι προσωπικῆς, οἰκογενειακῆς ἢ ἄλλης φύσεως ἔννομοι σχέσεις, ἀφορῶσαι αὐτούς, δύνανται νὰ ἔχουν τὴν ἔδραν των ἐν ἡμεδαπῇ ἢ νὰ συνδέωνται ὅπωςδήποτε πρὸς ταύτην καὶ νὰ εἶναι κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ ἰδιωτικοῦ διεθνοῦς δικαίου κριτέαι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου.

Β/ Αἱ συνέπειαι τῶν ἀλλοδαπῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων δύνανται νὰ εἶναι ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων εἴτε οὐσιώδεις ἢ κύριαι εἴτε δευτερεύουσαι ἢ ἐνδεχόμεναι. Εἰς τὰς πρώτας ἀνήκουν κατὰ τὸ ἡμεδαπὸν δίκαιον πάντοτε μὲν τὸ οὐσιαστικὸν δεδικασμένον, ἐπὶ δὲ καταψηφιστικῶν ἢ καταδικαστικῶν ἀποφάσεων ἡ ἐκτελεστικότητα. Αἱ τῆς δευτέρας κατηγορίας ἐξ ἄλλου διακρίνονται : α/ εἰς τὰς παρεπομένας, ἀναγομένας εἰς τὰς μεταξὺ τῶν διαδίκων καὶ τῶν μετ' αὐτῶν νομικῶς ταύτιζομένων προσώπων σχέσεις. Τοιαύτη εἶναι π.χ. ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 1263 τοῦ Α.Κ. περὶ δημιουργίας τίτλου πρὸς ἐγγραφὴν (δικαστικῆς) ὑποθήκης, β/ εἰς τὰς ἀντανакλαστικὰς, ἀφορῶσας τὰς μεταξὺ τινος τῶν διαδίκων ἢ τῶν μετ' αὐτῶν ταύτιζομένων καὶ τρίτων σχέσεις. Οὕτω π.χ. ἡ τελεσίδικος ἀπόφασις, ἡ καταδικάζουσα τὸν ὀδηγὸν αὐτοκινήτου, παρασύραντος καὶ τραυματίσαντός τινος, ἀποτελεῖ μίαν τῶν προϋποθέσεων τῆς γενέσεως τῆς εὐθύνης τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐταιρείας, παρ' ἧ ἔχει ἀσφαλισθῆ ὁ ὀδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου ἢ ὁ κύριος αὐτοῦ

κατὰ τοῦ κινδύνου ἐξ ἀτυχημάτων. γ/ Εἰς τὰς μικτάς, αἵτινες παράγονται ἐνίοτε οὐ μόνον εἰς τὰς μεταξὺ τῶν διαδίκων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς μεταξὺ διαδίκων καὶ τρίτων σχέσεις. Οὕτω π.χ. ἡ ἀποδεικτικὴ δύναμις τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐνδιαφέρει οὐ μόνον διὰ τὰς μεταξὺ τῶν διαδίκων καὶ τῶν μετ' αὐτῶν νομικῶς ταύτιζομένων σχέσεις, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς μεταξὺ τινος ἐκ τούτων καὶ τρίτων σχέσεις¹.

Γ / Θεωρητικῶς καὶ κατ' ἀρχὴν ἐξεταζομένου τοῦ θέματος εἶναι δυνατὸν καὶ αἰ κηρύττουσαι τὴν δικαστικὴν ἀπαγόρευσιν ἀποφάσεις τῶν ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων νὰ παράγωσι πάσας τὰς ὡς ἄνω συνεπείας ἢ τινὰς μόνον ἐκ τούτων κατὰ τὸ ἐφαρμοστέον ὡς πρὸς τοῦτο δίκαιον. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει γεννᾶται τὸ ζήτημα κατὰ πόσον αἱ συνέπειαι αὗται ἀναγνωρίζονται καὶ παρ' ἡμῖν καὶ ἐν τίνι μέτρῳ. Ἀπὸ πρακτικῆς ὁμῶς πλευρᾶς τὸ ζήτημα ἐμφανίζεται συνήθως μόνον ἀφ' ἐνὸς μὲν ὡς πρὸς τὸ οὐσιαστικὸν δεδικασμένον, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὡς πρὸς τὴν ἀποδεικτικὴν δύναμιν (τοῦ ἐγγράφου) τῆς κηρυσσοῦσης τὴν ἀπαγόρευσιν δικαστικῆς ἀποφάσεως.

II. Προϋποθέσεις τῆς γενέσεως καὶ τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν συνεπειῶν τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως ἀλλοδαπῆς ἀποφάσεως

§ 2

Α / Ἡ κηρύττουσα τὴν δικαστικὴν ἀπαγόρευσιν ἀπόφασις ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου δὲν δύναται κατ' ἀρχὴν νὰ ἔχη ἐννόμους συνεπείας ἐν Ἑλλάδι, ἐὰν δὲν παράγῃ πρωτίστως τοιαύτας συνεπείας ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐκδόσεώς της. Ἐπομένως εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἐξετάζηται καὶ νὰ καθορίζηται ἐκάστοτε ἐὰν ἔχη καὶ τινὰς συνεπείας ἢ αὐτὴ ἀπόφασις ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐκδόσεώς της. Τὸ δεύτερον τοῦτο ζήτημα εἶναι κατ' ἀρχὴν κριτέον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀλλοδαποῦ δικονομικοῦ δικαίου, τοῦ ἰσχύοντος εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, δηλαδὴ τοῦ δικαίου τοῦ Κράτους, ἐν ὀνόματι ἢ ὡς ὄργανον οὗτινος δικαιοδοτεῖ καὶ ἐν γένει λειτουργεῖ τὸ ἐκδὸν τὴν ἀπόφασιν δικαστήριον. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δικαίου τούτου θὰ καθορισθῇ πότε, ὑπὸ τινὰς προϋποθέσεις καὶ τινὰς συνεπείας ἔχει ἢ κηρύττουσα τὴν δικαστικὴν ἀπαγόρευσιν ἀπόφασις, ἐὰν παράγῃ δηλαδὴ οὐσιαστικὸν δεδικασμένον καὶ κατὰ τίνα ἔκτασιν, καὶ ἐὰν εἶναι ἐκτελεστή. Αἱ συνέπειαι αὗται, δικονομικῆς φύσεως ἢ πάντως ἐκ τοῦ δικονομικοῦ δικαίου προερχόμεναι, ὑπάγονται ἀσφαλῶς εἰς τὸ πεδῖον καὶ τὴν ἀρμοδιότητα τῆς ρυθμίσεως τοῦ δικαίου τοῦ Κράτους τούτου. Ἐρωτᾶται ὁμῶς ἐπὶ τῇ βάσει τίνος δικαίου θὰ κριθῇ ἐὰν ἢ αὐτὴ ὡς ἄνω ἀπόφασις ἔχη παρεπομένας ἢ ἀντανακλαστικὰς ἢ μικτὰς συνεπείας, τινὰς καὶ κατὰ τίνα ἔκτασιν. Αἱ συνέπειαι αὗται προσδίδονται συνήθως εἰς τὰς τελεσιδίκους ἢ ἀμετακλήτους

1. Βλ. περὶ τῶν συνεπειῶν τούτων γενικῶς Γ. Θ. ΡΑΜΜΟΥ, Στοιχ. Ἑλλ. Πολ. Δ., τ. I, 4η ἐκδ., § 143, KUTTNER, *Die privatrechtlichen Nebenwirkungen der Zivilurteile* (1908), §§ 1 ἐπ., καὶ αὐτόθι παραπομπάς.

δικαστικὰς ἀποφάσεις. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῆ ὅτι τὰ ζητήματα τῆς παραγωγῆς, τῶν προϋποθέσεων καὶ τῆς ἐκτάσεως αὐτῶν καθορίζονται ὑπὸ τοῦ δικαίου τοῦ ρυθμίζοντος ἢ διέποντος τὰς συνεπείας τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐν γένει, δηλαδὴ τοῦ δικαίου τοῦ Κράτους εἰς ὃ ἀνήκει τὸ ἐκδόν τὴν ἀπόφασιν δικαστήριον². Ἀλλ' εἰς τὰ διάφορα ἐσωτερικὰ δίκαια αἱ ὡς ἄνω συνέπειαι ἀναγράφονται ἀμέσως ἢ ἐμμέσως οὐχὶ ὑπὸ τοῦ δικονομικοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαίου³. Θὰ ἠδύνατο ἐπομένως νὰ λεχθῆ ὅτι εἶναι συνέπειαι οὐσιαστικοῦ δικαίου ἀναγόμεναι εἰς τὴν συγκεκριμένην ἐκάστοτε ἐννομον σχέσιν καὶ ὅτι (συνεπῶς) καθορίζονται ὑπὸ τοῦ διέποντος τὴν ἐννομον ταύτην σχέσιν δικαίου⁴. Ὁρθότερα φαίνεται ἡ πρώτη ἄποψις, ὑπὲρ ἧς συνηγοροῦσιν ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ αἱ ἐπόμεναι σκέψεις :

Αἱ συνέπειαι τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων εἶναι πρωτίστως καὶ προεχόντως δικονομικαὶ καὶ καθορίζονται ὑπὸ τοῦ δικονομικοῦ δικαίου ἐκάστης πολιτείας. Τὸ γεγονός, ὅπερ παρατηρεῖται εἰς τινὰς νομοθεσίας (μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν) ὅτι προσδίδονται εἰς τὰς ἀποφάσεις ταύτας ἐνίοτε καὶ οὐσιαστικαὶ συνέπειαι, ἀναγραφόμεναι μάλιστα ὑπὸ διατάξεων περιεχομένων εἰς τὸν Α.Κ. ἢ εἰς ἄλλο τμῆμα τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαίου, δὲν ἀρκεῖ ἵνα δικαιολογήσῃ τὴν ἀντίθετον λύσιν. Πράγματι, ὡς καὶ ἀλλαγῶν ἔχει παρατηρηθῆ⁵,

2. Πρβλ. GULDENER, *Internationales Zivilprozessrecht*, 2^a ἐκδ., §§ 8 καὶ 16, RIEZLER, *Internationales Zivilprozessrecht* (1949), § 50 καὶ αὐτόθι παραπομπάς, SCHITZER, *Handbuch des intern. Privatrecht*, 3^η Aufl., t. II, σ. 759 ἐπ. καὶ FEDOZZI-ROMANO - MORELI, *Il diritto process. internazionale*, §§ 131 καὶ 153.

3. Τοῦτο συμβαίνει π.χ. παρ' ἡμῶν καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ὡς πρὸς τινὰς τοῦλάχιστον τῶν παρεπομένων συνεπειῶν. Βλ. Α.Κ. ἀρθρ. 1263, Γαλλ. Α.Κ. ἀρθρ. 2123.

4. Τὸ ζήτημα ἐὰν θὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν τὸ δίκαιον τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀλλοδαπῆς ἀποφάσεως (τῆς πρώτης *lex fori*) ἢ τὸ ἐφαρμοστέον ἐπὶ τῆς ἐπιδίκου ἐννόμου σχέσεως ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ νομικοῦ χαρακτηρισμοῦ τῶν συνεπειῶν τούτων. Ὁ χαρακτηρισμὸς οὗτος κατὰ τὰ παραδεδομένα γίνεται ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ δικαίου τοῦ δικάζοντος δικαστοῦ, δηλαδὴ τῆς δευτέρας *lex fori*. Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον πρόκειται νὰ κριθῆ κατὰ πόσον αἱ ἀλλοδαπαὶ ἀποφάσεις παράγουν συνεπείας ἐν Ἑλλάδι, ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου συνήθως, διότι ἐνώπιον ἑλληνικοῦ δικαστηρίου θὰ τίθεται κατὰ κανόνα τοῦλάχιστον τὸ ζήτημα τοῦτο. (Πρβλ. ΣΤΡΕΪΤ - ΒΑΛΛΗΝΔΑ, Ἰδ. Διεθνὲς Δικ., τ. I, § 12, σ. 148 ἐπ., Γ. ΜΑΡΙΔΑΚΗ, Ἰδ. Διεθν. Δικ., τ. I, § 17, σ. 163 ἐπ., ΙΩ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, Ἰδ. Διεθν. Δικ., § 9, σ. 120 ἐπ. καὶ αὐτόθι παραπομπάς, Γνωμοδ. Κ. ΔΕΜΕΡΤΖΗ - Γ. ΜΑΡΙΔΑΚΗ - ΧΡ. ΠΡΑΤΣΙΚΑ, Θεμ. ΜΖ' 122, Γ. Θ. ΡΑΜΜΟΥ, Αἱ δευτερεύουσαι ἢ ἐνδεχόμεναι συνέπειαι τῶν ἀλλοδαπῶν ἀποφάσεων ἐν Ἑλλάδι, ἐν Νομ. Δελτ. Τραπ. τῆς Ἑλλάδος, τ. 10, σ. 85 ἐπ. Γεν. Εὐρ. Θεμ. λ. Τοπικὰ ὄρια νόμου, ἀριθ. 6.

Ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου ἀπὸ τυπικῆς μὲν πλευρᾶς ἐμφανίζονται ὡς ἀνήκουσαι εἰς τὸ δικονομικὸν δίκαιον, ἀπὸ ἀπόψεως δὲ οὐσιαστικοῦ περιεχομένου κατατάσσονται εἰς τὸ οὐσιαστικὸν ἢ τὸ δικονομικὸν δίκαιον, ἀναλόγως ἐὰν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο ρυθμίζῃ τὴν ἐννομον σχέσιν, ἧς τμῆμα ἢ συνήθως προϋπὸθεσιν συνιστοῦν ἢ τοῦλάχιστον φαίνεται ὅτι ἀποτελοῦν αἱ περὶ ὧν πρόκειται συνέπειαι (Πρβλ. Γ. Θ. ΡΑΜΜΟΥ, Αἱ δευτερεύουσαι ἢ ἐνδεχόμεναι συνέπειαι τῶν ἀλλοδαπῶν ἀποφάσεων ἐν Ἑλλάδι, ἐνθ' ἄνωτ., § 3 καὶ αὐτόθι παραπομπάς).

5. Βλ. Γ. Θ. ΡΑΜΜΟΥ, Στοιχ. Ἑλλ. Πολ. Δ, τ. I 4^η ἐκδ., § 1.

ἡ θέσις τῶν κατ' ἰδίαν διατάξεων δὲν ἀρκεῖ μόνη ἵνα προσδώσῃ τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ ἀνταποκρίνηται καὶ εἰς τὸ περιεχόμενον αὐτῶν. Ἐξ ἄλλου, καὶ ὑποτιθεμένου ὅτι πρόκειται περὶ καθαρῶς οὐσιαστικῶν διατάξεων, ὁ σύνδεσμος αὐτῶν πρὸς τὸ δίκαιον τὸ διέπον τὰ τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐν γένει εἶναι τόσον στενὸς ὥστε ἀπὸ ἀπόψεως ἰδιωτικοῦ διεθνοῦς δικαίου νὰ δικαιολογῆται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ δικαίου τοῦ καθορίζοντος τὰς συνεπειὰς τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐν γένει καὶ ἐπὶ τῶν δευτερευουσῶν συνεπειῶν.

Ἐπομένως ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δικαίου τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως θὰ κριθῆ ὑπὸ τίνας προϋποθέσεις καὶ τίνας κυρίας καὶ οὐσιώδεις καὶ δευτερευούσας ἢ ἐνδεχομένας συνεπειὰς παράγει ἡ κηρύττουσα τὴν δικαστικὴν ἀπαγόρευσιν ἀπόφασις.

B / Αἰ ὑπὸ τῆς ἀλλοδαπῆς ἀποφάσεως τῆς κηρυττούσης τὴν ἀπαγόρευσιν, συμφώνως πρὸς τὸ ἐφαρμοστέον δίκαιον, παραγόμεναι συνέπειαι ἐπέρχονται καὶ ἀναπτύσσουν τὴν ἐνέργειάν των ἐν Ἑλλάδι, ἐφ' ὅσον τηρηθῶσιν αἱ διατυπώσεις, αἱ ἀναγραφόμεναι ὑπὸ τοῦ ἡμεδαποῦ δικαίου διὰ τὴν ἀναγνώρισιν ἢ μᾶλλον τὴν παραγωγὴν τῶν κατ' ἰδίαν συνεπειῶν τῶν ἀλλοδαπῶν ἀποφάσεων ἐν ἡμεδαπῇ. Οὕτω, προκειμένου περὶ τῆς ἐκτελεστότητος τῆς ἀποφάσεως ταύτης⁶, θὰ ἔδει νὰ τηρηθῆ ἡ διαδικασία τῶν ἀρθρ. 858 ἐπ. Πολ. Δικ. καὶ 315 Κρητ. Πολ. Δικ. τοῦ ἔτους 1880, προκειμένου δὲ περὶ οὐσιαστικοῦ δεδικασμένου, θὰ ἔπρεπεν, ἀναλόγως τῆς ἀπόψεως, ἣν δέχεται τις, νὰ ἀκολουθηθῆ ἡ αὐτὴ διαδικασία ἢ νὰ ἐξετασθῆ παρεμπιπτόντως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου προβάλλεται ὁ ἰσχυρισμὸς περὶ οὐσιαστικοῦ δεδικασμένου, ὁ στηριζόμενος ἐπὶ τῆς κηρυττούσης τὴν ἀπαγόρευσιν ἀλλοδαπῆς ἀποφάσεως, ἐὰν συντρέχωσιν αἰ ὑπὸ τῶν μνημονευθεισῶν διατάξεων ἀναγραφόμεναι προϋποθέσεις⁷. Ἡ αὐτὴ διαδικασία τῆς περιαφῆς τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἐφαρμοσθῆ καὶ διὰ τὴν παραγωγὴν τῆς ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 1263 τοῦ Α.Κ. προβλεπομένης συνεπειᾶς⁸, διότι ρητῶς ἡ διάταξις αὕτη ἐξαρτᾶ τὴν εἰρημένην συνέπειαν ἐκ τῆς ἐκτελεστότητος τῆς ἀλλοδαπῆς ἀποφάσεως. Τούναντίον δὲν φαίνεται ἀναγκαία ἡ τήρησις τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω διαδικασίας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν λοιπῶν ἐνδεχομένων συνεπειῶν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀποφάσεων⁹.

6. Περὶ τοῦ ζητήματος ἐὰν ἡ ἀπόφασις περὶ ἀπαγορεύσεως δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς τίτλος δι' ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν ἐν ἡμεδαπῇ βλ. κατωτ. ὑπὸ στοιχ. III.

7. Πρβλ. ἀφ' ἐνός ΧΡ. ΠΡΑΤΣΙΚΑ, *Τὸ δεδικασμένον*, § 13, σ. 126-127 καὶ Θεμ. ΜΔ' 334, Γεν. Εὐρ. Θεμ. λ. Δεδικασμένον, Πολ. Δ., ἀριθ. 94, ἀφ' ἑτέρου Γ. Σ. ΜΑΡΙΔΑΚΗΝ, Θεμ. ΜΔ' 33 ἐπ. Γεν. Εὐρ. Θεμ. λ. Δεδικασμένον, Πολ. Δ., ἀριθ. 94.

8. Περὶ τοῦ ζητήματος ἐὰν ἡ συνέπεια αὕτη δύναται καὶ πράγματι νὰ προέλθῃ ἐκ τῆς κηρυττούσης τὴν δικαστικὴν ἀπαγόρευσιν ἀποφάσεως (τοῦ) ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου γίνεται λόγος κατωτ. στοιχ. III.

9. Βλ. Γ. Θ. ΡΑΜΜΟΥ, *Ἡ ἀποδεικτικὴ δύναμις τῶν ἀλλοδαπῶν ἀποφάσεων κλπ.*, Ν.Δικ. II, σ. 77 ἐπ. G. RAMMOS, *Die Beweiskraft ausländischer Urteile*, ἐν Τιμ. Τύμ. ΙΩ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, σ. 3 ἐπ. καὶ αὐτόθι παραπομπάς.

III. Αί κατ' ἴδιαν συνέπειαι τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως ἀλλοδαπῆς ἀποφάσεως.

§ 3

A / Γενικῶς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων συνεπειῶν πάσης δικαστικῆς ἀποφάσεως ἡ κηρύττουσα τὴν δικαστικὴν ἀπαγόρευσιν ἀπόφασις ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου δὲν δύναται νὰ παραγάγῃ ἐν ἡμεδαπῇ δύο καὶ δὴ ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ χρησιμεύσῃ ὡς τίτλος ἐκτελεστός ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀφ' ἐτέρου νὰ ἀποτελέσῃ τίτλον πρὸς ἐγγραφὴν δικαστικῆς ὑποθήκης ἐπὶ ἀκινήτων, κειμένων ἐν ἡμεδαπῇ. Πράγματι, περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως ὑπὸ τὴν στενὴν τοῦ ὄρου ἔννοϊαν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνεταί λόγος, διότι τὸ διατακτικὸν τῆς περὶ δικαστικῆς ἀπαγορεύσεως ἀποφάσεως δὲν περιέχει οὔτε εἶναι δυνατόν νὰ περιέχῃ καταδίκην εἰς παροχὴν (πρᾶξιν ἢ παράλειψιν), οὕτως ὥστε νὰ συντρέχῃ περίπτωσις μεταβολῆς εἰς τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν ὀργάνων τῆς δημοσίας ἀρχῆς, ἀποτελούσης πραγματοποίησιν αὐτῆς. Λαμβανομένου ὅμως ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ κηρύττουσα τὴν δικαστικὴν ἀπαγόρευσιν ἀπόφασις εἶναι διαπλαστικὴ ἢ διαμορφωτικὴ, δηλαδὴ μεταβάλλει τὴν ὑφισταμένην νομικὴν κατάστασιν καὶ δημιουργεῖ νέαν, ἴδια ὡς πρὸς τὴν ἀνικανότητα τοῦ ἀπαγορευθέντος, δὲν ἀποκλείεται νὰ τεθῇ ζήτημα ἐκτελέσεως αὐτῆς ὑπὸ τὴν εὐρεῖαν τοῦ ὄρου ἔννοϊαν. Πράγματι, εἶναι ἐνδεχόμενον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀναφερθείσης ἀποφάσεως τοῦ ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου νὰ ζητηθῇ ἐν Ἑλλάδι ἡ λήψις διαφόρων μέτρων, π.χ. ὁ διορισμὸς ἢ ἡ παῦσις κλπ. ἐπιτρόπου, ἡ ἄδεια ἐκποιήσεως ἀκινήτων τοῦ ἀπαγορευθέντος κλπ. Συντρεχουσῶν τῶν ἀνωτέρω ἐκτιθεμένων προϋποθέσεων παράγεται καὶ ἀναγνωρίζεται καὶ ἡ περὶ ἧς πρόκειται συνέπεια ἐν ἡμεδαπῇ.

Ἐπομένως νὰ ἐξετασθοῦν ἐὰν παράγονται ἐν προκειμένῳ αἱ λοιπαὶ συνέπειαι, ἃς παράγει ἐν συγκεκριμένῃ περιπτώσει νὰ παραγάγῃ ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις καὶ δὴ ἐκ μὲν τῶν κυρίων καὶ οὐσιωδῶν συνεπειῶν τὸ οὐσιαστικὸν δεδικασμένον, ἐκ δὲ τῶν διευτερευουσῶν ἢ ἐνδεχομένων αἱ ἀντανακλαστικαὶ καὶ αἱ μικταὶ ἢ ἄλλη ἐκτὸς τῆς ἀνωτέρω ἀναφερομένης παρεπομένη συνέπεια.

B / Τὸ οὐσιαστικὸν δεδικασμένον. α / Ἡ κηρύττουσα τὴν ἀπαγόρευσιν ἀπόφασις ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου παράγει δεδικασμένον ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω (στοιχ. II) ἐκτιθεμένας προϋποθέσεις. Τὸ δεδικασμένον τοῦτο ἀφορᾷ τὴν ὑπαρξίν καὶ τὴν συνδρομὴν τῶν προϋποθέσεων τῆς κηρύξεως τῆς ἀπαγορεύσεως. Ἐπάρχει δηλαδὴ δεδικασμένον ὅτι ὀρθῶς ἐκηρύχθη ἡ ἀπαγόρευσις. Δὲν ἐκτείνεται ὅμως κατὰ τὰ γενικῶς πλέον παραδεδεγμένα τὸ οὐσιαστικὸν δεδικασμένον οὔτε εἰς τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγματικῶν γεγονότων οὔτε εἰς δοθεῖσαν ἐρμηνείαν τῶν νόμων, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη ἡ ἀπόφασις διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς τὸ ὁ κατέληξ συμπέρασμα¹⁰. β / Τὸ ὡς ἄνω δεδικασμένον

10. Πρβλ. ἀντὶ ἄλλων GLASSON - TISSIER - MOREL - PAMMOY, Συστ. Πολ. Δ.

ισχύει ἔναντι πάντων (*erga omnes*), διότι ἡ ὑπόθεσις ἀφορᾷ τὴν προσωπικὴν κατάστασιν, ἐφ' ὅσον ἐννοεῖται ἡ δίκη διεξήχθη μεταξύ τῶν ἀρμόδιων ἢ νομίμων ἀντιδίκων (*justos contradictores*). Τοιοῦτοι νόμιμοι ἀντίδικοι εἶναι ἐν προκειμένῳ ἀφ' ἑνὸς ὁ τεθεὶς ὑπὸ ἀπαγόρευσιν καὶ ἀφ' ἑτέρου τὰ δικαιούμενα νὰ ζητήσωσι τὴν κήρυξιν τῆς ἀπαγορεύσεως πρόσωπα καὶ δὲ, ἕκαστον τούτων. Δὲν εἶναι δηλαδὴ ἀπαραίτητον νὰ ὑπεβλήθῃ ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως αἴτησις ὑπὸ πάντων τῶν πρὸς τοῦτο νομιμοποιημένων, οὔτε καὶ νὰ ἐκλήθῃσαν ἢ ἔστω καὶ αὐτόκλητοι νὰ παρέστησαν οὔτοι εἰς τὴν δίκην, ἀλλ' ἀρκεῖ ἡ ἐκ μέρους ἑνὸς ἐκ τούτων ὑποβολή. Προκειμένου περὶ ὁμοίας ἀποφάσεως ἡμεδαποῦ δικαστηρίου, γίνεται δεκτὸν ὅτι οἱ ἐκ τῆς ἀποφάσεως (περὶ ἀπαγορεύσεως καὶ ἐκ ταύτης πηγάζοντος δεδικασμένου) θιγόμενοι τρίτοι δικαιοῦνται νὰ ἀποκρούσωσι τὴν ἔναντι αὐτῶν ἰσχὺν τοῦ δεδικασμένου ἢ καὶ θετικῶς νὰ προσβάλωσι τὴν ἀπόφασιν διὰ τριτανακοπῆς καὶ νὰ ἐπιτύχωσι τὴν ἔναντι αὐτῶν ἀκύρωσιν τῆς (ὡς ἄνω) περὶ ἀπαγορεύσεως ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον ἐπικαλεσθῶσι καὶ ἀποδείξωσιν ὅτι ἡ δίκη διεξήχθη καὶ ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη συνεπείᾳ δόλου καὶ συμπαιγνίας τῶν διαδίκων ¹¹.

Ἐπιτυγχανούσης τῆς προσβολῆς ταύτης ἡ ἀπόφασις περὶ ἀπαγορεύσεως ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύῃ ἔναντι τῶν διαδίκων καὶ τῶν λοιπῶν τρίτων, οὐχὶ ὅμως καὶ ἔναντι τοῦ τριτανακόψαντος ἢ τοῦ ἀποκρούσαντος ἐπιτυχῶς αὐτήν ¹².

Γεννᾶται τὸ ζήτημα ἐὰν τὰ ἀμέσως ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα δύνανται νὰ τύχωσιν ἐφαρμογῆς καὶ προκειμένου περὶ ἀποφάσεως ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου, κηρυσσοῦσης τὴν ἀπαγόρευσιν. Καὶ διὰ μὲν τὴν κατ' ἐνστάσιν ἀπόκρουσιν εὐχερῶς δύναται νὰ δοθῇ καταφατικὴ ἀπάντησις, διότι ἡ ἐπίκλησις τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως ἀποφάσεως θὰ γίνεται ἐνώπιον ἡμεδαποῦ δικαστηρίου, ὅποτε οὐδὲν κώλυμα ὑπάρχει νὰ ἀποκρουσθῇ διὰ τῆς ὡς ἄνω ἐνστάσεως. Δυσχέρεια ὅμως γεννῶνται ὡς πρὸς τὴν δυνατότητα τῆς ἀσκήσεως τριτανακοπῆς, δεδομένου ὅτι πρόκειται περὶ ἀποφάσεως ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου, ἣν θὰ ἠδύνατο νὰ λεχθῇ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀκυρώσῃ, ἔστω καὶ ἐν μέρει, διότι στερεῖται πρὸς τοῦτο δικαιοδοσίας, τὸ ἡμεδαπὸν δικαστήριον. Εἶναι ὅμως ἀμφίβολον ἐὰν τὸ τελευταῖον τοῦτο, ὅπερ ἀσφαλῶς εἶναι ὀρθὸν προκειμένου περὶ τῶν κυρίως

τ. IV, § 772α, σ. 113 ἐπ. Γ. Θ. ΡΑΜΜΟΥ, Στοιχ. Ἑλλ. Πολ. Δ., τ. I, 4η ἐκδ. § 146, σελ. 411 ἐπ. κλπ.

11. Βλ. Γ. ΜΑΡΙΔΑΚΗ, *Τὸ Διαζύγιον*, 2α ἐκδ. τ. II, § 14, σημ. 68, GLASSON - TISSIER - MOREL - ΡΑΜΜΟΥ, τ. IV, § 776α, σ. 155-156, Γ. ΡΑΜΜΟΥ, Στοιχ. Ἑλλ. Πολ. Δ., τ. I, 4η ἐκδ. § 145, σ. 409, Γνωμοδ. ΦΡΑΓΚΙΣΤΑ - ΡΑΜΜΟΥ - ΣΑΚΑΛΗ, Ν. Δικ. ΙΓ' 348 ἐπ. Ε. ΜΙΧΕΛΑΚΗ, Περὶ τῆς ἀδίκου διαδικαστικῆς πράξεως, σ. 99 ἐπ., Γεν. Εὐρ. Θεμ. λ. δεδικασμένον, ἀριθ. 16-17, ἐτι δὲ Α.Π. 121/1942 ΕΕΝ. Θ. 222, 223/1948 ΕΕΝ ΙΕ' 597, 347/1949 ΕΕΝ ΙΣΤ' 667, 15/1957 Ν. Δικ. ΙΓ' 344, Ε.Α. 19/1958 Ν. Δικ. ΙΔ' 159 ἐπ.

12. Πρβλ. τὰς ἀμέσως ἀνωτέρω ἀναφερομένας παραπομπὰς εἰς συγγραφεῖς καὶ νομολογίαν.

ἢ ὑπὸ στενήν ἔννοιαν ἐνδίκων μέσων, δύναται νὰ ὑποστηριχθῆ καὶ ἐπὶ τριτανακοπῆς, τοῦλάχιστον ὅταν αὕτη ἀσκῆται ὡς παρεμπύπτουσα. Ἀλλὰ καὶ τότε φαίνεται ὅτι ὑπάρχει τὸ ὡς ἄνω κώλυμα, διότι δὲν ὑπάρχει διάταξις τοῦ ἡμεδαποῦ δικαίου, ἀναγνωρίζουσα εἰς τὸν ἡμεδαπὸν δικαστὴν τοιαύτην ἐξουσίαν, οὔτε καὶ ἐκ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ διεθνοῦς δικονομικοῦ δικαίου δύναται νὰ συναχθῆ παρόμοιος κανὼν.

Συνεπῶς καὶ ἐπὶ προβολῆς τοῦ -περὶ οὗ πρόκειται ἰσχυρισμοῦ διὰ τριτανακοπῆς κυρίας ἢ παρεμπιπτούσης, εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα θὰ καταλήξουν τὰ πράγματα, εἰς ὃ καὶ ἐπὶ προβολῆς τοῦ αὐτοῦ ἰσχυρισμοῦ δι' ἐνστάσεως. Δηλαδή τὸ ἡμεδαπὸν δικαστήριον, δεχόμενον ὡς βásiμον τὴν τριτανακοπήν, θὰ περιορισθῆ νὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι αὕτη δὲν παράγει ἀποτελέσματα καὶ δὴ οὐσιαστικὸν δεδικασμένον ἐναντι τοῦ τριτανακόπτοντος.

Γ / Αἱ ἀντανακλαστικαὶ συνέπειαι. α / Ἡ κηρύττουσα τὴν δικαστικὴν ἀπαγόρευσιν ἀπόφασις τοῦ ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου δύναται νὰ ἔχη συνέπειας καὶ εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ διαδίκων καὶ τρίτων, δηλαδή ἀντανακλαστικὰς συνέπειας. Οὕτως εἶναι ἐνδεχόμενον ἢ ἀπόφασις περὶ ἀπαγορεύσεως νὰ ἀποτελῆ τὴν προϋπόθεσιν τῆς γενέσεως ἢ καταργήσεως δικαιώματος πηγάζοντος ἐξ ἐννόμου σχέσεως, ὑφισταμένης μεταξὺ τινος τῶν διαδίκων καὶ τρίτου. Τοῦτο συμβαίνει κατὰ τὰς περιπτώσεις τῶν ἀρθρ. 1589, 1622 κλπ. τοῦ Α.Κ.

Σπουδαιότεραι ἀπὸ πρακτικῆς ἀπόψεως εἶναι αἱ οὕτω καλούμεναι μικταὶ συνέπειαι τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων αἱ ἀναγόμεναι, ὡς ἐλέχθη, εἰς τὰς ἐννόμους σχέσεις μεταξὺ τῶν διαδίκων, καὶ τινὰς τοῦλάχιστον ἐκ τούτων καὶ τρίτου, μεταξὺ τῶν ὁποίων συνηθεστέρα εἶναι ἢ ἀποδεικτικὴ δύναμις τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως ἀποφάσεως. Πράγματι, ὑποστηρίζεται ὅτι ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις ἔχει ἀποδεικτικὴν δύναμιν καὶ δὴ ἀποτελεῖ ἀρχὴν ἐγγράφου ἀποδείξεως ὡς πρὸς τὰ γεγονότα, τὰ διαπιστούμενα εἰς τὸ αἰτιολογικὸν τῆς ἀποφάσεως καὶ συνιστῶντα τὴν ἐλάχιστονα πρότασιν τοῦ νομικοῦ συλλογισμοῦ¹³. Τούτων δοθέντων, ἡ ἀλλοδαπὴ ἀπόφασις, ἢ κηρύσσουσα τὴν ἀπαγόρευσιν, ἔχει ἀποδεικτικὴν δύναμιν ἐν Ἑλλάδι, οἷαν καὶ αἱ λοιπαὶ ἀλλοδαπαὶ δικαστικαὶ ἀποφάσεις καὶ ὑφ' οὓς ὄρους καὶ αὗται.

13. Βλ. Γ. Θ. ΡΑΜΜΟΥ, Ἡ ἀποδεικτικὴ δύναμις τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, Ν.Δικ. ΙΓ' ἐπ., καὶ αὐτόθι παραπομπάς. Ἐξ ἄλλου γίνεται δεκτὸν ὅτι παρομοίαν ἀποδεικτικὴν δύναμιν ἔχουσι καὶ αἱ ἀλλοδαπαὶ ἀποφάσεις πρβλ. G. ΡΑΜΜΟΣ, *Die Beweis-kraft ausländischer Urteile*, ἐν Τιμ. Τόμῳ Ἰω. Σπυροπούλου, σελ. 3 ἐπ., καὶ αὐτόθι παραπομπάς.